

Vuitanta anys de La Societat Coral La Unió de Puig-reig

El passat dia 10 de novembre, La Societat Coral La Unió de Puig-reig va reunir un bon nombre d'excantaires per commemorar que aquest 2007 es compleixen 80 anys de la fundació de l'entitat. Per tal de recordar la trajectòria d'aquest cor, des de la Biblioteca Municipal, Guillem de Berguedà, de la població, es va muntat una exposició amb fotografies de les diferents èpoques, uns quants records del seu pas per les trobades comarcals de cors de Clavé, partitures originals de quan encara es transcrivien a mà, i programes de les actuacions dins i fora del poble. També s'ha editat un llibret que reuneix les fotografies de l'exposició i algunes més, les quals han estat aportades pels mateixos cantaires dels seus arxius particulars.

La Unió va deixar la seva activitat regular com a cor l'any 2002, encara que des de llavors, molts dels seus components han continuat cantant per les festes de Pasqua a fi de mantenir la

tradició de les caramelles, molt arrelades a Puig-reig. Però la seva fundació es va produir l'any 1927, data que figura en l'antic estendard que encara es conserva i que és testimoni de la història d'aquesta entitat coral que forma part de la Federació de Cors de Clavé.

Els Cors de Clavé són el conjunt de societats corals fundades per Josep Anselm Clavé durant el segle XIX per tal d'enlairar la cultura dels obrers mitjançant la música i el cant. Per tant, solien néixer en el si d'una societat industrialitzada, i on van tenir més arrelament va ser en poblacions industrials com a recurs de cultura i esbarjo dels obrers.

La primera societat coral dels Països Catalans fou La Fraternitat, creada el 1850 com a derivada de la societat filharmònica L'Aurora, creada per Clavé el 1845, i anomenada Euterpe des del 1857. Entre el 1851 i el 1860 apareguren d'altres societats

per tot Catalunya, de manera que el 1861 n'hi havia 85.

El primer organisme de caràcter federatiu impulsat per Josep Anselm Clavé (1824-1874) amb la voluntat d'aglutinar esforços, fou l'anomenada Asociación Euterpense creada el 1860 (en referència a la Societat Coral Euterpe, primera entitat fundada per Clavé el 1850 tot i que amb el nom de La Fraternidad). Amb gairebé 160 societats corals i 5.000 cantaires, l'actual Federació de Cors de Clavé està organitzada en delegacions territorials.

L'activitat de La Unió durant molts anys se centrava en les caramelles de Pasqua i alguna sortida en algun poble de la comarca per tal de participar en les trobades de cors de Clavé. Gairebé tots els pobles de la vall del Llobregat, des de Berga fins a Sant Vicenç de Castellet, tenien i encara tenen algun cor d'aquesta federació.

Durant els seus darrers 30 anys fou quan aquest cor va tenir una activitat més intensa: amb el mestre Mateu Cardona van seguir una línia de repertori basat en la música popular, com sardanes, havaneres o maixurques i valsets amb acompanyament musical, que els va donar molt bon resultat, tant per ser cantades per les caramelles com per actuar en un concert. El 1990 el mestre Cardona es va retirar, el seu successor, Joan Serra, va seguir una línia més polifònica, gràcies a la incorporació d'un bon nombre de noies, procedents de la coral infantil de la població, que van fer possible la continuïtat del cor fins l'any 2002.

Les activitats més destacades en el calendari anual de La Unió eren la trobada de Cors de Clavé que organitzaven per la Festa de St. Antoni Abat, les caramelles, i, últimament, durant 12 anys, el concert de Nadal, a més de la seva participació en trobades de cors en altres poblacions.

Una fet important de la història del Cor La Unió fou la troballa de l'antic estendard, que durant la guerra civil va restar amagat al Centre Catòlic. Uns nens que jugaven el van rescatar de l'amagatall i temps més tard, l'any 1957, es va produir la refundació de l'entitat amb nous estatuts i una junta que li va donar un major impuls.

D'altra banda, fins la dècada dels anys 60 els Cors d'en Cla-

Grup de caramellaires de Puig-reig, pels volts dels anys 20. Van ser els precursors del que pocs anys més tard seria la Societat Coral La Unió, fundada l'any 1927.

FOTO IGLÉSIAS / ARXIU MARIA MOLINS

vé van ser cors d'homes. A La Unió va ser a finals dels 60 quan es van incorporar veus femenines, donant una sonoritat diferent als cants i convertint-la en cor mixt. També cal fer esment de la celebració dels 50 anys de la seva fundació l'any 1977, amb l'estrena d'un nou estendard i la commemoració dels 30 anys dels nous estatuts. L'últim acte més rellevant va ser la festa de reconeixement i homenatge al mestre Mateu Cardona quan aquest es va retirar, l'any 1990.

Els directors que recorden els cantaires més veterans del cor són de finals dels anys 40 i dècada dels anys 60: podem esmentar el mestre Pintó de cal "Titus" de Puig-reig, el mestre Conangla de l'Ametlla de Mero-la, i en Josep Codina "el bessó" de cal Bassacs. Després d'aquest període ja s'incorporà el mestre Mateu Cardona, que es va fer càrrec de la direcció de La Unió fins el 1990. L'últim director del cor va ser el Joan Serra, després d'haver-ne estat l'acordionista des de molt jovenet.

Francesc Puig Riera,
bibliotecari

Dues fotografies de la cantada de caramelles davant el col·legi dels "Hermanos", l'any 1958.

ARXIU SIMÓN SANTIAS

